

19 söndagen efter Trefaldighet

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan på distans, 10 okt 2021

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Barmhärtige Gud, handla inte med mig efter mina synder utan efter din oändliga barmhärtighet. Din käre Son har ju dött för mig lika säkert som för Petrus och Paulus och de andra apostlarna. Jag är ju, mig till tröst och salighet, döpt till hans död. Eftersom mina synder, som han bar, inte kunde fördöma honom, så är de också i sanning borta och förlåtna. O käre fader, överge mig inte. Jag, fattiga människa, överlämnar mig i dina händer. Jag är din. Ingen annan kan trösta eller hjälpa mig utom du. Du är den rätte hjälparen i nöden. Var mig nådig för Jesu Kristi, min ende Frälsares, pina och död. Amen. (Olaus Petri)

Predikotext: Matt. 9:1–8

Jesus steg i en båt och for över sjön och kom till sin egen stad. Där förde de till honom en lam man, som låg på en bädd. Och då han såg deras tro, sade han till den lame: "Var vid gott mod, mitt barn. Dina synder är förlåtna." Några skriftlärda tänkte: "Han hädar." Jesus såg deras tankar och sade: "Varför tänker ni så ont i era hjärtan? Vilket är lättast att säga: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp och gå? Men ni skall veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder." Sedan sade han till den lame: "Stig upp, ta din bädd och gå hem!" Då steg mannen upp och gick hem. När folket såg det, greps de av fruktan och prisade Gud, som hade gett sådan makt åt människor.

Inledning

Vi har hört i evangeliet hur Jesus botade en lam man, och hur han först tillsade honom syndernas förlåtelse. Till de hårdhjärtade, otroende skriftlärda ställde

han frågan: *"Vilket är lättast att säga: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp och gå?" (v. 5)*

Ja, vilket är lättast? Det är enkelt för vem som helst att bara uttala orden "dina synder är förlåtna", eftersom ingen utom Gud kan se in i en människas hjärta och se hur det står till där. Det sker inget synligt som kan bevisa eller motbevisa någon effekt av en sådan uttalad syndaförlåtelse. Däremot förväntas efter orden "stig upp och gå" ett synligt under.

De skriftlärda förkastade Jesus. De trodde inte att det låg någon gudomlig makt bakom hans ord, att han endast var en människa som hädade. Ingen vanlig människa kan ju av egen kraft förlåta den minsta av någon synd, av sina egna eller någon annans. Att förklara den lames synd förlåten var i deras ögon därför detsamma som att hävda makt som endast tillfaller Gud, att göra sig själv till Gud.

Men nu är Jesus verkligen Guds Son, *född av Fadern före all tid, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född och icke skapad, av samma väsen som Fadern, på honom genom vilket allting är skapat*, som vi högtidligt bekänner varje söndag. Och Guds Ord kan aldrig ta miste, aldrig ta fel, aldrig gå om intet. När Gud förklarar synden förlåten, så är den förlåten.

Därför botar han också mannen från hans förflamning med orden: *"Stig upp, ta din bädd och gå hem!" (v. 6)*. Med detta synliga under bevisar han sin gudomliga makt att också förlåta synder. Det blir så ett tecken på förlåtelsens giltighet.

Det synliga undret väckte stor uppmärksamhet, och folket prisade Gud. Men egentligen var detta det mindre av de två. Vad är egentligen en förflamning jämfört med syndens förskräckliga sjukdom? Fysiska krämpor kommer och går, och en gång ska vi alla dö. Men synderna plågar samvetet, eftersom vi vet att vi en gång ska stå till svars inför domstolen, med konsekvenser som sträcker sig till evigheten. Syndernas förlåtelse är i sanning ett mycket större verk än att bota någon sjukdom.

Predikan sammanfattas i tre delar:

1. Vi behöver alla Guds förlåtelse.
2. Gud förlåter våra synder.
3. Gud har gett människor makt att förlåta synd.

1. Vi behöver alla Guds förlåtelse

Vi ser av parallellställena hos Markus och Lukas att det var fyra av den lame mannens vänner som bar fram honom till Jesus. De hade hört att han kunde bota sjukdomar. Och Jesus *såg deras tro*. Men han började inte med att bota den lames sjukdom, för han såg vad som verkligen plågade honom. Att vara lam var naturligtvis väldigt besvärligt och svårt, men det var inte mannens största bekymmer.

Den verkligt allvarliga sjukdomen är synden. Mot den kan inga kroppsliga krämpor och svagheter mäta sig. Guds vrede vilar över synden, och dess straff är döden. Paulus citerar Mose: *Under förbannelse står den som inte håller fast vid allt som är skrivet i lagens bok och gör därefter. (Gal. 3:10)* Och genom profeten Jesaja sade Gud: *Jag skall straffa världen för dess ondska, de ogudaktiga för deras missgärning. (Jes. 13:11)*

Vi bär alla på synden. Och vi kan ingenting göra för att själva befria oss från den. I det avseendet kan vi jämföras med den lame mannen: vi är till vår andliga natur så skadade att vi inte kan utföra ett enda gott verk. Den goda naturen som människan hade i skapelsen, såsom Guds avbild, har gått förlorad genom synden. Den som förlitar sig på egna verk förhärdar sitt hjärta i sitt högmod, men kan samtidigt inte få en riktig ro i samvetet. Har jag verkligen gjort tillräckligt?

Den som låtit sig överbevisas av lagen förstår att gärningarnas väg är en hopplös väg. För att råda bot på syndens plåga behöver vi istället få en förlåtelse som inte kommer av människoverk. Vi behöver en förlåtelse från Gud, vilkens gärningar inte är ofullkomliga eller osäkra, och vilkens nåd är utan gräns. Så ledde tron hos den lame mannen och hans vänner till att söka sig till Jesus. Och när de inte kunde ta sig fram genom folkhopen så lät de sig inte hindras av detta, utan tog sig upp på taket och firade ner mannen på en bår genom ett hål till Jesus. Så ivrig var deras tro på att Jesus skulle hjälpa.

2. Gud förlåter våra synder

Så kommer till den lame mannen ett trösterikt ord: *”Var vid gott mod, mitt barn. Dina synder är förlåtna. (v. 2)* Det var precis vad mannen behövde höra. Hans oro och bekymmer kunde nu fara sin väg – synderna hade blivit förlåtna! Vilken underbar gåva! Och som ett bevis på kraften i hans ord får han också uppleva ännu ett under: *”Stig upp, ta din bädd och gå hem!” Då steg mannen upp och gick hem. (v. 6–7)* Mannen blev helad till både kropp och själ.

Kraften i förlåtelsen kommer av Guds ord, samma kraft som när Gud genom ordet skapade världen av intet. Men förlåtelsen har inte kommit ur intet. Det var inte så att Gud bestämde sig för att åsidosätta sin heliga vrede över synden, att ha överseende med människans brister och låta nog vara nog. Han förlät inte den lame mannens synd därför att han tyckte att denne plågats tillräckligt.

Guds nåd kommer ytterst därför att Kristus själv blev människa och tog på sig hela världens synder på korset. Hela lagen uppfyllde han. Straffet för alla våra överträdelser led han. Paulus skriver: *Han utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. (Rom. 4:25)*

All förlåtelse har sin grund och orsak i just detta. Utan Jesu försoningsverk skulle Guds vrede fortfarande vila över alla människor. Men i sin godhet har nu detta skett, för att vi skulle bli befriade från synden, som Jesaja skriver med välkända ord:

Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han var genomborrad för våra överträdelser skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. (Jes. 53:4–5)

Vissa menar att när Jesus sade *”Dina synder är förlåtna”* så var det bara en upplysning eller en hänvisning till denna historiska händelse. Alltså: ”På grund av Jesu Kristi död och uppståndelse så är dina synder redan förlåtna.” De som säger så menar alltså att ingenting särskilt hände med mannen utom det att han fick ta emot en upplysning. Men går vi till den grekiska grundtexten så används där en presensform av verbet. Det säger oss att förlåtelsen var något som skedde just där och då, en konkret och verklig handling. I den gamla översättningen stod det: *”Dina synder förlåtats dig.”* Det är en formulering som ligger närmare Jesu ord, och däri ligger en viktig punkt.

Förlåtelsen sker på grund av Jesu försoning, men den måste *tas emot av tron*. Det är inte bara en historisk händelse en gång för alla, utan något som sker hos var och en varje gång vi hör och genom tron tar emot evangeliet. I nådemedlen får vi varje gång ta emot ny förlåtelse, ny nåd – inte bara tecken på förlåtelsen, inte upplysning om nåden. När vi tror på den, så har vi den. Det är den tro, om vilken episteltexten säger: *Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds Son? (1 Joh. 5:5)* Det är den ”trons seger”, som evangelieboken har som överskrift.

3. Gud har gett människor makt att förlåta synd

Vår text avslutas med orden: *När folket såg det, greps de av fruktan och prisade Gud, som hade gett sådan makt åt människor. (v. 8)*

Vi har sagt att ingen människa i sig själv har makt att förlåta synd, utan endast Gud. Men nu har Gud i sin omsorg och välvilja om oss instiftat de heliga nådemedlen för vår skull. Han har kallat till sin tjänst tjänare i det heliga ämbetet, och befallt sin kyrka att förvalta dessa nådemedel, genom vilka vi får ta emot syndernas förlåtelse. Det har behagat Gud att verka endast genom dessa medel.

I synnerhet ska vi i detta sammanhang tala om bikten. Jesus sade:

”Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er.” Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: Tag emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.” (Joh. 20:21–23)

Jesus har givit åt sin kyrka detta särskilda uppdrag att uttala syndernas förlåtelse till den som har ett bekymrat samvete, som ångrar sig och vill tro på Guds nåd. Eftersom det sker på Guds uttryckliga befallning är det Guds Ord som verkar med samma kraft som när han förlät den lame mannen. Så har även människorna fått makten att förmedla denna underbara förlåtelse. Genom avlösningen skänks visshet om att just *mina* synder också är förlåtna av Gud själv.

Därför ska vi ta vara på detta dyrbara sakrament, och se det som en av kyrkans stora skatter. Vår be-kännelse säger om bikten:

Vi undervisar också folket flitigt om vilken stor tröst avlösningens ord är och att vi därför skall hålla absolutionen högt i

ära. Det är inte den närvarande människans röst eller ord utan Guds ord som förlåter synden. Ty avlösningens ord uttalas i Guds ställe och på Guds befallning. Man undervisar mycket om nyckelmakten, om hur tröstrik och nödvändig den är för förskräckta samveten. Gud befäller att vi skall tro på avlösningens ord eftersom det inte är något mindre än Gud egen röst som ljuder från himlen. Med detta ord vill han glädja och trösta oss så att vi skall veta att vi genom tron får syndernas förlåtelse. (CA 25, övers. Sten Rydh)

Vi har all anledning att göra såsom folket i vår text, och tacka och prisa Gud för att han gett oss detta heliga nådemedel.

Den som är orolig för sina synder ska därför inte tveka att bära fram sina bekymmer inför Herren, för han är full av nåd. Jesus sade: *Den som kommer till mig skall jag aldrig någonsin kasta ut. (Joh. 6:37)*

Amen.

Bön: Allsmäktige, evige Gud, du som genom din Son, Jesus Kristus, har lovat oss befrielse från kroppens och själens bundenhet under synd och död. Vi ber dig: Frigör oss från syndens bojor och allt som binder. Giv oss genom ditt mäktiga ord visshet om syndernas förlåtelse. Låt själens oro vika för din frid. Fyll oss med den tro som övervinner världen, så att vi en gång för evigt får prisa dig för frälsningens under. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod, in-till änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.